

Vad har hänt?

BROLLOPSFSTLIGHETERNA I KOBURG har artat sig till en hakorsparad, inledd i söndags med stort valbesök av Hitler. Stormavdelningarna har anställts som ordningsvakter. Trots försikring om att det hela är opolitiskt förefaller Hitlerrekamen mycket olämplig för tillfället. Konungen av Sverige har också förstänligt nog stannat hemma, vilket med tillfredsställelse konstateras.

HERRIOT OCH MAC DONALD försä efter en privatkonferens i London samman kallandet av en preliminär fyrmaktskonferens i Genève för att få fart på nedrustningsarbetet. Mussolini tackade genast ja, men Tyskland vägrar fortfarande. *Det kommer inte till Genève förrän frågan om likabehandling av rättningsfrågan blivit löst.*

DEN FLAMLÄNDSKE VÄRNPLIKTSVAGRAREN R. A. Simoens, som för några månader sedan häktades och dömdes till tre månaders fängelse har för andra gången tillgripit hungerstrejk som protest mot domen och mot militärismen.

Internationella Antimilitaristiska byrån i Haag, Holland, har protesterat mot domen. Till denna protest har opinionsyttringar bl. a. även från Sverige anslutit sig. Protesttelegram och skrivelser från Sjöarbetskommittén för fredspråg, Svenska Antikrigskommitténs arbetsutskott, Tidevarvet samt bland enskilda personer doktor Ada Nilsson, doktor Andrea Andreen-Svedberg, rektor Honorine Hermelin, ha avsånts till Antimilitaristiska byrån, som förmedlar protesterna till vederbörande myndighet.

HUNGERSTREJK HAR OCKSA TILLGRIPITS av de för Mäntsäläupproret i våras häktade Lappomännen, bland dem Kosola och Wallenius. Omedelbar frigivning krävdes och uppmanades för åtta av de häktade. Tre äro kvar. Efter fyra dagars svält ha dessa män blivit så försvagade att de pr bar och ambulans fått bäras ut från fångelsest och föras till sjukhus.

Till höj av allt detta är en partiell ministerkris under uppsegling i Finland. *Ater ett bevis på det vapenlösa motståndets makt!*

Uppmaningen

Vilket är dyrast?

Regeringens direktiv till arbetslöshetskommissionen.

Föräldraskolan.
Av Klara Johanson.

Tre dikter.
Av Harry Martinson.

Det är synd om de stora männen.
Ett gemällt till doktor Alf Ahlberg.
Av Elfred Kumm.

Mjölkskatt ändä.

Fransk kultur.
Bokanmälan av Herbert Lindberg.

Flickorna i examensskolan.

Skolledaren vid Göteborgs högre allmänna läroverk för flickor, doktor Hilma Wengberg har i sin årsberättelse till Skolöverstyrelsen eftertryckt vänt sig emot den hälsovadliga forceringen av arbetet inom denna skolform. Tre års iakttagelser ha visat, att arbetet är för strängt för det stora flertalet av barnen och har medfört överanstängning för många. Dr Wengberg framhåller att den olämpliga typen i denna skola med blott fyraårig realskola och treårigt gymnasium utan tvivel bidrar till den ur hälsosynpunkt farliga forceringen.

Härmed har alltså officiellt från läroverket de förhållanden bekräftats, som framfördes i ett stort antal fackbetonade och politiska kvinnoorganisationers skrivelse till konungen i fjol. Man påpekar där att den nuvarande organisationen av de läroverken, som äro avsedda uteslutande för kvinnlig ungdom innebär ett extra betungande av flickorna. I motsatt till motsvarande goss-läroverk ha dessa flickskolor endast fyraårig realskola med anknytning till sexårig folkskola samt — med undantag för en latinlinje vid flick-

läroverken i Stockholm och Örebro — endast treårigt gymnasium med anknytning till avslutad realskola. Det framhölls att för många flickor vore säkert den femåriga realskolan — efter fyraårig bottenskola — samt därpå fyraårigt gymnasium fördelaktigare än en sexårig bottenskola, fyraårig realskola och treårigt gymnasium. I varje fall borde valfrihet beträffande den lämpligaste skolformen tillåtas för flickor likaväl som för pojkar.

Några faktiska uppgifter om den nuvarande skolformens ogynnsamma inflytande på flickorna stödo inte till buds vid tidpunkten för skrivelsens inlämnande men ha alltså nu kommit i och med den nedslående rapporten från Göteborg. Frågan är nu i vad mån erfarenheterna från Göteborg delas även av andra nya flickläroverk.

För att få några jämförelsepunkter har Tidevarvet vänt sig dels till rektorn vid Stockholms Högre allmänna läroverk för flickor, Justus Lundberg, dels till samma skolas läkare, doktor Andrea Andreen-Svedberg. (Forts. å sid. 4.)

Hagar Olsson:

Nytt skådespel av Pär Lagerkvist.

Man kan läsa Pär Lagerkvists skådespel *Konungen* på många olika sätt — vilket kanske är det säkraste tecknet på att det är fråga om ett diktverk. Man kan läsa det som den helt överdåliga, över tid och rum stående historien om konung Amar-Azu och det som tilldrog sig i hans rike »i det åttonde året, då himmelsjusen löpt ut sin bana och folkets öde är dolt för allas ögon». Man kan läsa det som ett symboliskt gestaltat socialt drama, vilket behandlar den farliga tiden i ett folks liv då ett härskarombyte sker — med andra ord, en revolutionstid. Man kan också läsa det som ett led i den uppgröende med verkligheten, som Lagerkvists diktning i sin helhet representerar — en andas brottnig med lögnens och det bedrägliga skenets värld, en självs heta och oförtröttade kamp för tro, för ett godtagande av livet.

Allt detta är invänt i den dik som författaren spunnit kring den store konungen Amar-Azus nedstigande från den helgade tronen. Det är gudens vilja att den allsmåttige konungen för några dagar skall avklidas all sin härlighet och makt och bli en tiggares like — »på det hans härlighet må bli som stoft, som en aska utan ed». För de få dagarna upphöjes en straffånge till konung, beklädes med maktskens insignier, krönes och smörjes — för att sedan offras till guden, när den verkliga konungen åter intrar sin plats. Under detta interregnum pågår en fest till gudens ära; palatset strålar i ljus, helsetekta djur och utsökta drycker bäras fram; danserskorna dansar eggande och lideliga danser, pöbeln och trashankarna undfågnas — mänskorna

släpper sig lösa och världen är upp- och nervad.

Så långt är allt ritualmässigt; prästerna och råds herrarna tror att de som förr har trädarna i sin hand. »Vad har tolket att göra med vem som sitter på tronen», säger hövitsmannen. »Det har den konung som man ger det.»

Men det visar sig att folket ibland förbigår prästerna och råds herrarna, bytersystemet makt och korar sig sin egen konung. Oruligheter bryter ut, och försväges dekreter av råds herrarna: »Ordningen måste återställas! Pöbeln går fram med eld och blod, stormar palatset och utkorar narr-konungen, den utklädd straffånge, som var utsedd att offras, till sin konung. »Vi vill leva! Vi ska offras!» så talar folket genom straffångens mun. Till hövitsmannen, som föraktar denna pöbel utan riddelighet och militäris sed, säger den nye konungen ironiskt: »Trodde du det skulle komma en här av hjältar och ädlingar och inta borgen!»

Vid sidan om detta skeende i det yttre utspelar sig inom den verkliga konungen, Amar-Azu, det egentliga dramat, andens drama. Han har trott att den store guden Azu var ljusets gud, han har drömt om en ny vär för mänskligheten, och som härskare har han tömt sig kunna utträta stora ting till människornas fromma. Men han har lärt sig inse maktens intighet; de skenbara härskarna är endast viljelösa redskap för den gud som härskar över mänskorna. Och han är inte ljusets gud, han är en eldguld! Detta klarar för Amar-Azu, medan det sociala

(Forts. å sid. 4.)

Anna T. Nilsson:

Nationernas förbund och feminismen.

Den som ässett några års assembléer inom N. F., och jämför dem med t. ex. Sveriges riksdag, den får ett intryck av att kvinnorna på det internationella fältet vinna fler segrar än hemma i riksdagen. Aderton kvinnor voro denna gång medlemmar av delegationerna, varav en som delegat, tretton som suppleanter, tre som experter och en som satchées. Men inte bara numerärt sett, de komma till synes som rapportörer och v. ordförande, o. s. v. Två av dem, från Chile och Columbia, tilläts av sina regeringar att ständigt hävda lika rättsprincipens tillämpande genast. De äro av dem som nu bära namnet »verkliga feministerna».

Har frågan om gift kvinnas nationalitet fallit framåt?

Troligen "ja", trots allt.

Se här vöringen om Haagkonventionens för gift kvinnas nationalitet ratificering:

30 länder röstade »ja». 9 länder avstodo. 3 länder utan representation. 15 länder tillfälligt frånvarande.

Den önskan, som Chile och Columbia frambar, om en ny konvention, där de 4 punkter, där kvinnorna ej hade samma rättigheter som män, skulle ändras, blev därmed avslagen. M. Rolin, Belgien, gjorde tappra försök att få några ord ändrade. Irland gick också i elden för kvinnornas sak. En liten propagandakommitté från de olika kvinnoorganisationerna gjorde en intensiv kampanj bland delegaterna.

Då första kommissionen, där frågan behandlades, började sitt arbete, inleddes diskussionen på en rent av urgammal fason, emot kvinnorna, men där skedde en omsvängning, av vad orsak kan inte tydligt skönjas. Det låg väl i situationen och att man förstod. I ena rummet behandlades kvinnornas medverkan i fredsarbetet och samarbete med N. F. i allmänhet, artigt och som något önskvärdt och för N. F. av stor vikt (6:ta kommissionen). Och i andra rummet (1:sta kom.) togs en underivande och nistan avsnopande ton emot kvinnorna i fråga om rätt till nationalitet. Men första kommissionen väckte i varje fall mera uppmärksamhet än den sjätte, och tyvlade i intressanthet med konungariket Irak, N. F:s nya, 57:de medlem, och kommissionsarbetet angående ordrandet av frågan om Sir Erich Drummonds efterträdare och därmed sammanhängande saker.

Den slutliga resolutionen blev verkligen därför mycket bättre än man kunde ha väntat, mycket tack vare fransmannen M. Casin och medverkan från Norden. Den minoritet, som avstod från att rösta, var: Chile, Columbia, Cuba, Guatemala, Mexi-

co, Kina, Turkiet, Polen och Tjeckoslovakiet. Det klack till i en att inte även Sverige kunde svara »avstås», och att Norge, som börjat så friskt med att vilja ha en ny konvention, inte heller kunde säga »avstås». Men då man varit verksam för en kompromiss får man ju rösta för den också.

Vad är förlorat? Intet uppskov med ratificeringen, framför oss ligger det långa arbetet att lappa på den konvention, som nu ska antagas, genom påverkan av de nationella lagarna.

Vad är vunnit? Förklaringen att N. F. absolut inte har uttryckt någon princip för eller emot kvinnors lika rätt genom Haagkonventionen — detta är teoretiskt riktigt och ändå smålar man —. Vidare uttrycker man att rådet att följa utvecklingen, uttryck att generalsekretärens att göra vissa efterfrågningar bland staterna och fäste staternas uppmärksamhet vid de möjligheter som funnos att tillmötesgå kvinnoorganisationernas önskan. Kort sagt, höll vägen öppen för förbättringar.

Fröken Kerstin Hesselgren har med värme och talang arbetat för Haagkonventionens ratificering, men också för att alla möjligheter till förbättring ska vara öppna. Och dr Ingeborg Aas gjorde å Nordens vägnar en förklaring att Norden skulle fortast möjligt söka att komma i höjd med kvinnoorganisationernas önskan genom vis-å-vis Nordens lagstiftning.

En duktig amerikansk dam, miss Barry, hade sedan sista sessionen gjort en namnsamling bland främsta katolska kvinnor och män till förmån för kvinnors lika rätt ifråga om nationalitet, för att visa att från katolsk håll »familjens enhets inte överallt äns baserad på att en av makarna skall vara underordnad den andra i en sådan sak.

Kvinnornas samarbete med N. F. för freden — den s. k. spanska resolutionen.

Denna resolution, som antogs förra året, och som hade till omedelbar följd att kvinnokommittén för avrustning bildades, har en senare utveckling. I juli är inkom till N. F. alla olika kvinnoorganisationers svar om dylikt samarbete för fred, mera i allmänhet menat. Dessa svar utgöra ett högst intressant dokument, utgivet av N. F. Framst bland svaren står det från Equal Rights International, som kort och godt konstaterar att när kvinnorna ha nått samma rättigheter som män, först då finnes de största möjligheterna för ett fullgott samarbete. Lord Cecil, mer än någon av de kvinnor, som hade ordet, underströk även denna uppfattning. En hel del goda detaljer om samarbete blevo utarbetade. Fröken Hesselgren var rapportör.

Kvinnofrågor har på detta sätt tagit en framträdande plats i förslagsmens program och har tilldragit sig stort intresse.

Läcker och hälsosamt är smörgåbrödet

UPLANDSKUBBEN

I hygienisk förpackning hos Eder handlande.

Undvik efterapningar!

Begär uttryckligen Uplandskubben!

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:
Elin Wagner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.
Utkommer varje helgfridag.
Trievaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. N. 48 42.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Norrlindsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familie- och arvskaver,
Boutredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNGSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. Växel: N. 333 15.

Folke Forssanders Advokatbyrå

Redgergatan 27—29, 3 tr., hiss
STOCKHOLM
Tel. N. 94, N. 93 (20 00 94, 20 00 93)
Innehavare: Folke Forssander
Ledam. av Sveriges Advokatsamfund
Specialitet: Trafik- och skadeståndsmål,
Familje- och Handelsrätt.

LÄKARE

Införd genom Stockholms Läkarsällning.

Med. Dr. JOHN NÄSLUND

Kvinnosjukdomar och förlösningar.
Mottagn. vard. 3—4 eller efter över-
enskommelse. — Tel. Kh. 19 09.

Norr Mälardräng 58

(Ingång från John Ericsonsgatan).

Doktor K. A. Fries

MEDICO-ELEKTR. INSTITUTET,
Nybrogatan 9. Tel. 746 87.
Specialitet: Invärtas sjukdomar, led-
och muskelsjukdomar (gikt och reumatism),
nervvärk (ischias och ansiktsvärk), cirku-
lationsrubningar.

TANDLÄKARE

Tandläkare

Per-Einar Fryklöf

Norr Mälardräng 7, 7 tr.
Mottagn. kl. 12,30—1,30, 6—7 e. m.
samt pr. tel. Kh. 342 46.
Låga taxor. Rådfrågn. kostnadsfri.

Tandläkare

Eva von Heideman

Mottagn. enligt överenskommelse,
Ostermalmsgatan 5, 3 tr. Tel. 736 54.

Tandläkare

EDVIN HINDERS,

Torsgat. 41 (mell. Odengat. o. S:t
Eriksgr.). Mottagn. enl. överens-
kommelse (även Söndagar).
Tel. (3) 878 70.

Tandläkare

EMIL LINDBLADS
PRIVATKLINIKER

Stockholms största och moderaste
tandkliniker för alla samhällsklasser.

Östermalmsgatan 16. Tel. 728 50, 728 70

Kungsholmen:

Hantverkarg. 37. Tel. K. 37, K. 37 38

(Bassatygsgården v. Kungsholms Låroverk)

Mottagn. 8.30—9, 1.30—2, 6—7.

Tandvård behandlas hela dagen 8—7

Lördagar stänges 4 (sommardn. 2).

Kostnadsfri rådfrågning.

Endast exam. tandläkare.

Den 22 Okt. 1932.

Vilket är dyrast?

Arbetslöshetskommissionens direk-
tiv fastställdes av riksdagen 1922.
Dåri bestämdes bl. a. att kommis-
sionen äger fastställa hur mycket
skulle underligga av löner, som voro
gällande för grovarbetare på den
öppna arbetsmarknaden, med skälig
hänsyn därvid tagen till vederböran-
des möjligheter att bereda sig uppe-
hålle på den fastställda nödhjälps-
lönen. Vid den justering av löneni-
vån vid reservarbeten, som A. K. i
april i år förklarade sig ämnat före-
taga, framhöll årets riksdag att till-
börlig hänsyn borde tagas till löne-
förhållanden inom jord- och skogs-
bruk. A. K. har nu under årets lopp
justerat lönerna nedåt, i de allra
flesta fall fastställt dem väsentligt
lägre än de lokala arbetslöshetskom-
mittéerna föreslagit. Regeringen,
som på grund av dessa riksdagsdi-
rektiv icke har någon möjlighet att
inrätta offentliga arbeten med sama-
na löner som i den öppna markna-
den, kan dock se till att lönerna ej
bli oskäligt nedpressade.

Ett viktigt beslut i denna riktning
fattades vid förra fredagens konse-
lj, då regeringen med anledning av en
framställan från Malmö arbetarkom-
mun och Malmö fackliga centralor-
ganisation beslutat att återförvisa frå-
gan om grovarbetarlönen för Malmö
till ny behandling hos A. K. Social-
ministern antor att den nedpressning
under vad som föreslagits av Malmö
arbetslöshetskommitté knappast varit
skälig och framhåller vidare att ej
allt för stor hänsyn får tagas till
landsbygdes bofasta arbetares av-
löningsförhållanden, då dessa givet-
vis kunna bereda sig försörjning vid
lägre kontant inkomst än grovarbe-
tare i allmänhet.

Denna återremiss till A. K. är en
god början till bättre ordnande av
de statliga arbetena. Vore det inte
också på tiden att helt avskaffa or-
det nödhjälpsarbete och se till att icke
endast löneförhållandena bli rim-
liga utan även arbetsförhållandena i
allmänhet. Man säger att det skulle
kostna för mycket pengar. Men det
kommer också att stå samhället dyrt
att stora skaror av unga män kastas
ut i förhållanden, där mindervärdes-
komplex och missnöje gro.

Den 22 oktober 1932. Regeringen har fastställt mjölk-
giften. Från den 1 november
1932 till den 30 juni 1933 skall nu
en allmän mjölkavgift utgå med 0,2
öre per kilogram mjölk. Vissa mera
avlägset belägna trakter, där mjölk-
en sulförens inom detta område,
äro fritagna från avgift, likaledes
mjölk som säljes till avhämtning di-
rekt från producenten och som ej
uppgår till mer än 5 kg. pr dag i
medeltal. Regeringen ämnar vidare
försöka att hindra att åtgärderna ut-
mytna i ett monopol.

Ja, det var kanske svårt att finna
en väg för att undgå riksdagens be-
slut. Mjölkgiften blev i alla fall
lägre än ämnat var och därigenom
kanske den går till administration-
skostnader. Man behöfver då in-
te befara att smörpriset höjes, så att
det blir billigare för konsumenterna
att importera utländskt smör. Då re-
geringen säger sig vilja hindra mo-
nopol, frågar man sig dock om re-
geringen anser eller icke anser att
ett monopol inom mjölk- och smör-
försäljningen redan finns — ett mo-
nopol, som genom denna tvångslag-
stiftning erhållit envaldsrätt.

Att inte alla lantbrukare äro tack-
samma för denna »hjälps» visar bl. a.
att representanter för mjölkleveran-
törer inom Västsvenska Mejeriernas
Centralförbund bildat en förening för
fri mjölkförsäljning, vilken främst
har till uppgift att arbeta för att för-
ordningen av den 30 juni 1932 om
mjölkavgifter ej måtte träda i kraft.
När den nu likväl träder i kraft blir
vid föreningens mål att få den upp-
häv. Men detta blir svårt med en
lag, som uppstått genom en privat
maktfaktor, vilken varit nog stark
att göra regeringen och riksdagen
sig underdåniga. Ty det är väl in-
gen hemlighet att mjölkskatten är
det sätt, varigenom Mjölkkentralen
under Lantbruksallskapetets förklä-
nad lyckats förvärva möjligheten att
gå monopol.

Samma dag regeringen beslutade
om mjölkavgiftens ikraftträdande
höll riksdagsministern ett föredrag
om frågan för en socialdemokratisk
kvinnoklubb. Man kan förstå att re-
geringen måste utlösa riksdagens be-
slut. Man förstår också att en jord-
bruksminister måste vara objektiv.
Men har man röstat emot så har man
röstat emot. Det hade man väntat
att tydligare få höra.

Mjölkskatt Också en enhetsfront.
ändå.

Av MARIA LAZAR.

I allmänhet är det inte lätt att bilda en
enhetsfront — som man vet av erfä-
renhet. Men det finns en enhetsfront som
inte alls behöver bildas, och utgör ett or-
ganiskt sammanhang och är ogenom-
tränglig: En livsaskådnings enhetsfront.

Man blir förvånad över herr Brachts,
den tyske rikskommissionärens sedlighets-
dekrēt; den badpolisförordning han i
början av sin ämbetsutövning utfärda-
de — man skakar på huvudet, man
smålar åt det eller man gillar det med
bister min. Men varför, i hela världen?
Detta dekrēt fanns till redan innan
det blev skrivet, det hängde i den luft,
som väntar på den gudbestämda krigs-
gasen, ty — så märkvärdigt det än kan
låta — en regering som går in för mil-
itärisk ordning och militäriskt våld kan
inte gärna tala att dess undersåtar ba-
dar, badar för mycket, badar nakna.

Detta sammanhang kan man i första
ögonblicket rakt inte fatta logiskt, eller
hur? Ty varför skulle människor, som
från sin tidiga ungdom glatt och ogenerat
obeklädda njutit sol, luft och vatten inte
bli bra soldater?

Nej, sådana människor blir inga bra
soldater, de blir inga verkliga patrioter.
Kvinnor som sitter med brunbränd ryg-
gen i en trikåbaddräkt och helt skamlöst
glass eller dricker lemonad blir inga hjäl-
temödrar. Det finns ett sammanhang i
livsformer och levnadssitt, som är oarm-
hjärtigare än varje partidoktrin. Ty livs-
formen och levnadssittet symboliserar en
världsåskådning. Den politik, som betin-
gas av partidoktrinen är endast ett världs-
åskådnings vardagliga växelmynt. Det
tjänar alltså ingenting till att fråga:
Vad har egentligen rikskommissionärens politik
att göra med badning? Det är först hans
världsåskådning som gör sedlighetsdekrēt
begripligt. Denna världsåskådning är
som alltid gjuten i ett stycke. Och där-
för har herr Bracht rätt. Fullkomligt rätt.

Man kan se redan på skollistan i spår-
vagnen vilken riktning hon tillhör. Man
ser det på hennes hår, hennes sätt att
hålla huvudet, hennes rörelser, hennes sätt
att sitta. Många bär flätorna som ett
tecken. I Tyskland hänger dessa flätor
ned under skolmössan. Hur länge kom-
mer sådana flätor ännu att hänga under
brökiga skolmössor? Inte så värt länge,
om det beror på Hitler, ty som bekant
varje ung flicka i Det Tredje Riket får
en man och sedan blir det fullständigt
överflödigt att skaffa sig ett yrke, varje
hennes inblandning i politik är icke önskvärd
och till vilket ändamål en sådan
flicka föder barn vet hon redan långt
innan barnen kommit till.

Detta barn kommer inte att bada nakna.
De kommer över huvud taget inte
att bada mycket. De kommer redan un-
der sitt första levnadsår att få små sim-
byxor, så att de i god tid får lära sig

vilka kroppsdelar som är förbudna och
vilka som är tillåtna. Ty då kommer det
åter att finnas förbudna kroppsdelar. Den
kristligt-tyska modern värdat och upp-
fostrade redan från dess första levnads-
dag sitt barn på ett annat sätt än den
marxistiskt förjudda. Pedagogik? Hy-
gien? Det är internationella begrepp och
redan såsom sådana förkastliga. Tysk-
kristlig pedagogik, tysk-kristlig hygien —
nej det är inte meningen att skratta, det
finns ju redan en tysk-kristlig konst, tysk-
kristlig filosofi, tysk-kristlig moral. Och
som nogå länge igenom den tyske
rikskommissionärens edikt skil först, att
det i nakenkultur och dess överdri-
ter i själva verket är fråga om en för
det tyska folket farlig, för dess västen främ-
mande, dess kvinnoskändande läst, nå-
got icke-tyskt för att inte säga antityskt.

Ja, vem har då egentligen infört hela
denna förädlings badkultur i Tyskland?
Fransmäns kolonialneger eller det ju-
diska bolsjeviker eller vem? Det finns
nämligen intet land i Europa där det ba-
das så flitigt som i Tyskland. Och det
finns heller inte någon storstad där man
har så många nakenkultur-klubb med
illhörande tidsskrifter som i Berlin. Efter
det sätt på vilket herr Bracht domerar
emot detta skulle man kunna tro att det
ärna tyska folket blivit förelert mot bättre
vetande. Det är härresande.

Men låt oss vara allvarliga. Herr Bracht
har rätt, från sin ståndpunkt sett obetingat
rätt, även om tyskarna själva åstad-
kommit sin badkultur upp de eventuella
överdri-ter som kunnat uppstå ur den.
Om de båda könen bada för mycket ge-
mensamt i sol, luft och vatten — för
övrigt tre fullständigt internationella be-
grepp — uppstår med tiden en enkel och
rättlinig moral. Men fäderneslandet krä-
ver höljemödrar med kvinnovärdighet.
Och dessa i sin tur måste ha en dubbel
moral. Dubbel, inte bara därför att den
är kristlig och tysk.

Man kan se redan på skollistan i spår-
vagnen vilken riktning hon tillhör. Man
ser det på hennes hår, hennes sätt att
hålla huvudet, hennes rörelser, hennes sätt
att sitta. Många bär flätorna som ett
tecken. I Tyskland hänger dessa flätor
ned under skolmössan. Hur länge kom-
mer sådana flätor ännu att hänga under
brökiga skolmössor? Inte så värt länge,
om det beror på Hitler, ty som bekant
varje ung flicka i Det Tredje Riket får
en man och sedan blir det fullständigt
överflödigt att skaffa sig ett yrke, varje
hennes inblandning i politik är icke önskvärd
och till vilket ändamål en sådan
flicka föder barn vet hon redan långt
innan barnen kommit till.

Detta barn kommer inte att bada nakna.
De kommer över huvud taget inte
att bada mycket. De kommer redan un-
der sitt första levnadsår att få små sim-
byxor, så att de i god tid får lära sig

vilka kroppsdelar som är förbudna och
vilka som är tillåtna. Ty då kommer det
åter att finnas förbudna kroppsdelar. Den
kristligt-tyska modern värdat och upp-
fostrade redan från dess första levnads-
dag sitt barn på ett annat sätt än den
marxistiskt förjudda. Pedagogik? Hy-
gien? Det är internationella begrepp och
redan såsom sådana förkastliga. Tysk-
kristlig pedagogik, tysk-kristlig hygien —
nej det är inte meningen att skratta, det
finns ju redan en tysk-kristlig konst, tysk-
kristlig filosofi, tysk-kristlig moral. Och
som nogå länge igenom den tyske
rikskommissionärens edikt skil först, att
det i nakenkultur och dess överdri-
ter i själva verket är fråga om en för
det tyska folket farlig, för dess västen främ-
mande, dess kvinnoskändande läst, nå-
got icke-tyskt för att inte säga antityskt.

Ja, vem har då egentligen infört hela
denna förädlings badkultur i Tyskland?
Fransmäns kolonialneger eller det ju-
diska bolsjeviker eller vem? Det finns
nämligen intet land i Europa där det ba-
das så flitigt som i Tyskland. Och det
finns heller inte någon storstad där man
har så många nakenkultur-klubb med
illhörande tidsskrifter som i Berlin. Efter
det sätt på vilket herr Bracht domerar
emot detta skulle man kunna tro att det
ärna tyska folket blivit förelert mot bättre
vetande. Det är härresande.

Men låt oss vara allvarliga. Herr Bracht
har rätt, från sin ståndpunkt sett obetingat
rätt, även om tyskarna själva åstad-
kommit sin badkultur upp de eventuella
överdri-ter som kunnat uppstå ur den.
Om de båda könen bada för mycket ge-
mensamt i sol, luft och vatten — för
övrigt tre fullständigt internationella be-
grepp — uppstår med tiden en enkel och
rättlinig moral. Men fäderneslandet krä-
ver höljemödrar med kvinnovärdighet.
Och dessa i sin tur måste ha en dubbel
moral. Dubbel, inte bara därför att den
är kristlig och tysk.

Olle Holmberg:

På jakt efter
en världsåskådning

»Man har utbytte och behållning och
en intellektuell styrkan, stöfve-
re än den de flesta nu vermlandes, sör-
hetska författarna erbjuda, av
sällskapet med denna underhållande,
spirituella och allvarige guide i
levnadskonst och modern lev-
nadskonst och modern förestär-
ning. Man återfinner med sär-
skild glädje i Holmbergs nya bok
en lysande analys av Thomas
Manns »Der Zauberberg» och ett
gripande Ernst Ahlgrens-porträtt.
Det är nog, och där finns mycket
annat.»

Ergo.

BONNIERS

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM

LINNÉGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid.
Tryggt och egen. välräk.
Tel. 778 24.

Liliesjöes
Parfyeri- och Sjukvårdsaffär
STOCKHOLM

Butiker:
Fridbergsgatan 16 — Tel. Kh. 59 82.
Hantverkargatan 85 — Tel. Kh.
55 85.
Svevägen 109 — Tel. Va. 170 25.

Aderbräcks-trumper — Hälftoinlägg
— Maggordlar — Bräckband — Sa-
nitets- och Förbandsartiklar — Kata-
log gratis.

BRÖDBODEN

(Inneh. V. Sedlund.)

Lilla Nygatan 12 - Stockholm
Tel. Norr 26 25
Alltid förstklassiga Brödtillverkningar
av alla slag.

Gör Edra inköp

av motorvar

Bergslagsboden

Västmannagatan 6
Tel. 89 22
Dagligen färiska charcuterivar samt god
hemlagad mat. Bröd och mjölk.

JULIUS ENGSTRÖMS

FRUKT- & KONFEKTYRAFFÄR
Adolf Fredriks Kyrkogata 11
(mitt emot Riksårsriktingsanstalten)
ET OR: Tel. 162 20, 162 19.
Gods varor till billigaste priser. In- och
utländska frukter. Rikhaltigt lager.
Varor hemsländas.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
POLKUNGAGATAN 65 • • 73 37
GGGATAN 52 • • 333 09

Reservoirt pennor

med äkta 14 karats guldpenne borslum,
pas till 2.50 pr styck.
Franco vid försökstillsvid.

J. A. PERSSON

Box 2060. Stockholm 21.

Klockarebolaget

Begravningsbyrå
Skeppareg. 39 (675436) N. (20) 60 98.
Filtaler: St. Paulsg. 15. Sö. (40) 30 87.
Agneg. 40. Kh. (5) 335 28.
Efter affärstid Sö. (40) 42 40.

Eldbegängelsen

är den bästa formen för förvandlingen
av de avlidnas stoff. Upplysningar om
eldbegängelsen lämnas å

Svenska Eldbegängelseföreningens
(S. E. F.) Stockholmsavdelnings byrå,
Svevägen 25, 2 tr. (hiss). Tel. N. 22 80.
Vardagar kl. 10—4, lördagar 10—2.

Medlemsavgiften i föreningen är en gång
för alla: för medlemmar i Svenska Eld-
begängelseförsäkringskassan Kr. 3,—,
för i annan begravningskassa inskrivna
Kr. 5,— samt för andra Kr. 10,—.
Föreningens tidsskrift »Igis» Kr. 2,— pr år.

(Sex nr)
Medlemskap i Sv. Eldbegängelseförsä-
kringskassan befriar de efterlevande från
kostnader och bestyr med den dödes
begravnning. Läsa premier.

Föräldraskolan.

Av **KLARA JOHANSON.**

Det byråkratiska reformnit som i det senaste skedet småningom har förvandlat Sveriges överskådliga och ganska dragligt fungerande skolväsen till ett hoptrasslat guselmaskineri fyller kanske dock en historisk uppgift. Att inge föräldrar och målsmän avsmak för stats-skolorna är under alla omständigheter en tackvärd gärning, och då man därtill har lyckats upptända stormande missnöje hos de pedagogiska experterna tycks allting ligga till rätta för bortspandning av den ancien régime som kulminerade i det nu gällande systemet.

Såvitt en utomstående lyssnare kan döma har de revolutionära pedagogernas diskussionskollag med konservativt betänksamma kolleger egentligen avdomat. I det läget hörs inte mer någon förstökad. Var och en betygar vid namnanrop sitt sympatetiska missnöje och sin principiella anslutning till omförändrings idéer. Från sakkunskapens håll reses alltså, ifall man får tro sina öron, inget hinder för människoskolans uppkomst och examensanstaltens degradering, slutande med komplett undergång.

Men ingenting kan bli av innan den nya skolans plan har värvat kvalificerad majoritet inom den utslagsgivande kåren: föräldrarnas. Utan tvivel har man att räkna dessa som den officiella skolans förnämsta martyrer. Den rädslösa jämmare de låter utströmma i samtal, på möten, i tidningarna röjer bara ett litet urval av de problembekymmer och husliga lidanden de ådragit sig genom att slätta skolpliktiga värelser i världen. Se där en icke nog beaktad orsak till nativitetens sjunkande!

Man måste på förhand anse givet att sådana olyckliga ska gripas anamma barnförälsningens evangelium. Det gör de också. Den nya skolans anda och program framkallar ovillkorligt visioner av en sällare tillvaro såväl för dem själva som för de besvärliga ålskingarna.

Än sen då! Agitationen slår likafullt slint. I föräldrasjälar födes och frodas en demonisk drift som presenterar sig för medvetandet och utåt under de ärbästa benämningar. Den heter omtanke, förutseende, oppoffring, ambition för barnens räkning med mera sådant. Vad den förmar utträtta i fråga om vilseländning vittnar historien med tusen tungor, och

nästans allas vår erfarenhet stämmer in. Gudar och människor tappar sina vapen inför denna daimon med den oangripligt respektabla uppsynen; i några lyckliga fall förkrossas den slutligen av sina egna offer.

Hos goda svenska föräldrar har nämnda dritt sedan förra århundradet allt lidelsefullare inriktats på examina. Deras hjärtskärande klagan över därmed förbundna tvångsmatning, ångslan och kostnad bör inte lura oss: de älskar faktiskt examensinstitutionen och anser den inte för dyr till något pris. Detta yppar de visserligen aldrig: de maskerar det med konstlad resignation eller slapp grämsle. Avkomman »måste» avlägga examen, annars kan den ingenting »bli». Så vill samhällsordningen, suckar de, och det tycks ha fallit dem ut på minnet att även föräldrar i vår demokrati äro rösträtt och en viss möjlighet att inverka på den offentliga kutyten.

Under detta svaga svepskal ruvar föräldrars uråldriga begär att få sina barn standardiserade och hållstämde. Mindre än någonsin maktar de numera, då deras både yttre och inre auktoritet har gått förlorad, själva ombesörja denna process, och när de — trots allt med djup lättnad — överlämnar den åt skolan så fordrar de också papper på att den är ordentligt genomförd. Endast så förvisas de om att ättningarna motsvarar normen. På egen hand kan de svårigen konstatera barnens tillväxt i kunskap, vishet och samhällsvärde, omörligt som den ju också mestadels är, men ett officiellt aktstycke uppenbarar i ett ögonblick vad de långa åren har förborgat.

Om något skulle kunna sätta Sveriges föräldrar till i uppspråkning så vore det hot om avskaffande av »studentexamen». Denna ursprungligen flitfräna institution, som under loppet av sju årti — ty äldre är den inte — har utbildats till en folklig orgie av falska pretentioner och karnevalsrya, läghas redan av ungefar samma traditionens helgd som julafon och Karl den tolfte. Därtill har den, i motsats till andra heliga föremål, ingenting att befara från demagogiskt håll. Hörde jag inte nys om kommunistiska valfattare utpekade »studenten» som ett överklassprivilegium att avundas och erövras!

Tre dikter.

Av **HARRY MARTINSON.**

Högt hus.

I huset bo skaldar, spelmän, älskare, murare, stratosfärflygare... i last förvisning om att livet är en serie dikter, musikstycken, bröst, murade valv och att det har vingbredden inne på alla dessa örnar.

I en vindskupa bor en liten sömmerkska som tror på de fotsida kläderna och Gud fader kär i himmelns höjd. Barnen springa omkring i trapporna och bara leva.

Det finns sagor någonstans och om natten drömmar man så underbara drömmar.

Sjukdom.

Ett fönster mot norr sett av en uppvaknande sjukling. Han reser sig i sängen och granskar fönstret, liksom ett plötsligt uppkandade ansikte granskas av en sökare som söker det förlorade.

De sex rutor berättar i molnens gång, släppa in dagsljuset i vålmar av grått och vitt, spela in himmelns kalkstrimighet mellan asaleans grenar.

Den sjuke tänker på omvägar: dessa drag hos mina sex rutor tyda på köld och snö. Den frusna öd om vilken ingen sjöng.

Han känner på sina knän — dessa knän som man känner på som på heta orakelkrus — »Måne jag inte ändå kan gå upp snart?»

Han sjunker tillbaka och suckar. Hans bakhuud föraktar kudden, hans bakhuud är slitet, det synes kanske ej, men det är slitet och uttröttat, det förbannar all lärt, det skulle vilja luta sig mot en havsvåg. Det drömmar om en havsvåg som helt och hållet lyfter en sjuka väsen och bär det till de mjuka linjerna som leva bäddade i gudomlig inbillning.

Fönstret har ytor av imma, en imma som fåras av väntentårer som rinna ned. En glasytas kalla grät nedåt. I lång sjukdom dör asalean och det är långt långt ännu till våren.

Stad och människa.

Man går ute. Köld mellan rymdernas vargstjärnor.

Stengatornas dumma, granitrutiga död.

Utstött ur stadsskötet. Utspydd ur samhällssängen där Venus sov under ticket.

Var är vapnet, djurhuden? Var är grottan? Var är tältet vari steggies vind skulle rycka.

Fransk kultur.

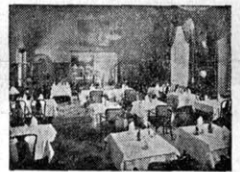
Att ge en på samma gång så koncentrerad och utförlig, skarpinsig, intressant och vederhäftig utredning av den franska kulturen, som prof. *Ernst Robert Curtius* gjort i sitt nyigen till svenska övertlytade verk: *Den franska kulturen*, är ingen lätt uppgift. Curtius har dock lyckats glänsande.

Författaren är konstnär men också vetenskapsman. Han är fördomsfri och ser lugnt och sakligt även på förhållanden, där tyskt och franskt bryer sig mot varannat. Man följer honom med spänning på hans resa inom den franska kulturens domäner. Hans bok ger utom allt annat en generalrepetition i den franska stans utvecklingshistoria, skildrar dess samhälls-, historia, religion och undervisningsväsende — allt med samma underbara lätthet.

Curtius drar ständigt paralleller mellan fransk och tysk kultur, påvisar de i vissa avseenden stora skillnaderna mellan de båda folken, ger den historiska orsaken därtill, men försummar aldrig att bakom de historiska och temporära skilligheterna se enheten, det stort mänskliga, som en gång skäl ena och förena kulturmänniskorna, oberoende av språk, historia och nationalitet.

»Den franska kulturen» är en sällsynt fångslände bok, en bok, som man icke efter läsningen ställer på bokhyllan för att sedan glömma bort, en bok, som för att nyttja en nött schablon, verkligen borde bli vår mans genombud.

Sven Stolpes översättning är briljant. François Mauriac's »Unga män» är en i många avseenden märklig liten skrift. Författaren har sökt ge en bild

Restaurant Port Arthur
Blokingsgatan 40
Telefon Söder 34784
Bra matställe

V I S T Å T I L L T J Ä N S T

ARMATUR o. RADIO. VAR?
skall man köpa bra och billig ARMATUR och RADIOAPPARATER. Armakroner från kr. 25 till högre priser.
Fotoavdelning
DAHLGREN ELEKTRISKA
Hornsgatan 49. Götgatan 82, j. d. 52.

BABYUTSTYRSLAR
BABYS BOD
Grevturgatan 9, STOCKHOLM
Tel. 0. 1860.
Specialaffär
för Babyutstyrslar och Småbarnskålar.

DAMFRISERING
f. d. Sundins Damfriserierg
T. Sö. 332 98, Ebba Bloom, Götg. 18, 1 tr.
Förmanen med. Kläs och säll. Kläs. av kläd- och kort klär, Strådkläd, Hårfrisering och Hårarbete. Spec. Medelstoft och Elektrisk Hår- och Ansiktsbehandling, Manikyr, Pedikyr, Opagbryn förmas och färgas.

KINESISKA MAGASINET
Akta Kinesiskt Tê
från eget plantage.
KINESISKA SHANTUNG
KINESISKA MAGASINET
(Rylanders) Etabl. 1883.
Jungtrug. 29, Stockholm.

MOBELPOLITYR
Lundahls Möbelolja
Svensk vara
är ett utmärkt renoeringsmedel för bonade, polerade och lackerade möbler, golv, korkmattor etc. Borttagare vattenfläckar på bonade möbler. Återställer dem i sitt nybudsade skick. Efter användning av oljan är möblerna impregnerade.
LUNDABLES TEKN. FABRIK
Millarhöjden. Tel. Millarhöjden 666.
Nederlag: Kjöpmang. 24, Stockholm. Tel. 122 99.

KÖP DE VANFÖRAS ARBETEN
GYNNA DE VANFÖRAS FÖRSÄLJNINGSCENTRAL
Beridarebans. 23, B, Sthlm. Tel. 35 16.
Försäljning av vanföras arbeten:
Vävnader, stickade varor av alla slag. Blåsarmer, barnkläder, handvästar, skor och förkläden, lampor, lampskärmar, leksaker m. m.
Beställningar emottages.
HJÄLP DE VANFÖRA TILL SJÄLVHJÄLP!

Luchs Reklamhoffe

PARFYMAFFÄR
RIK SORTERING AV
Parfym, Tvalar, Kammar och Borstar hos
B. Svenssons Parfymaffär
(f. d. Hylins.) Regeringsg. 11, N. 6469

RENOVERINGAR
Tor Hansson & Co. Konservatorateljé
DROTTNINGGATAN 10, 5 tr., STOCKHOLM. Tel. (1)119 79.
Renoverar skulpterade, målade och förgyllda antikvitet och konstföremål. Utför dekorativa målningar i antika stilar på möbler m. m.

PENSIONAT
NÄR NI RESER TILL STOCKHOLM
beställ rum å
PENSIONAT BRISTOL
Drottninggatan 83 • Tel. 12370
Centralt och billigt

SJUKHEM
Sjuk- och Konvalescenthem
STUREHEMMET
Stureparken 7. Tel. 182 79.
Wendela Heilmann, Dipl. Rödakorssyster.

SKOLKURSER
Individuell undervisning för klens barn. Förenklade skolkurser.
Kursen lämpar sig för elever, som ha svårigheter att följa med i större klasser.
Linda Öberg Efr., Skolkurser
Grundade 1914. Tel. V. 394 72.

SPRÅKSKOLA
Brettrens Språkskola
Kärlavägen 22, 1 tr.
Privatkurser i Latin, Tyska, Engelska, Svenska, Matematik.
Mottagn. 11—12 f. m.

TANDETEKNIKERKURS
Tandteknikerkurs
Ged. utbildn. i guld- och kautschukarb. Mångårig erf. E. Landau, Valhallavägen 112, Stockholm. Tel. Norr 195 21.

TAPETSERARE o. DEKORATOR
ANTON PERSON
Mäster Samuelsgatan 40, I. T. N. 184 19.
FÄTÖLJER - SOFFOR - OTTOMANER
Beställningar och renoveringar utföras till humana priser o. garanti för gott arbete.

TEXTILIER
Ateljé ÅSA-CARINA
Jakobsbergsgatan 9, 4 tr. (invid Biblioteksgatan)
Tel. (1) 192 84
Svenska handvävda Dräkttyger. Moderna möbelyter.

TVÄTTANSTÄLT
WIENER TVÄTTANSTÄLT A. B.
Ulvsund. Tel. 6 18.
TVÄTT - MÅNGLING STRYKNING - GARDINER
Hämtning dagligen.

UR och OPTIK
Fryd Edert hem
med ett ur från urmakare
J. Wahlgren
URMAKERE & OPTIK
Hornsgatan 1
Invid Södermalmströg.

Den märkliga skolan.
Särtryck av *Honorine Hermelins* artikel ur Tidevarvet nr 36 kan rekvireras på Tidevarvet exp. Triewaldsgränd 2, 3 tr., mot insändande av 15 öre i frimärken.

Det är synd om de stora männen.

J

är verkligen, och i all synnerhet om de få sådana utolkare som dr: Ahlberg. Hans vidräkning med Andersen-Nexö temperamentsfulla intervjuuttalande smakar något av den färdiga mannens belåtnhet och ansträngd indignation, då hans cirkel blir rubbad av en annan, som inte låter nöja sig med de gamla cirkelarnas trygga slutenhet.

Det är nog ingen mänsklig fåfänga som driver sådana män som Andersen-Nexö ut i tidens stridiga vindar. Det är inte heller något behov av att bli firad på fåfängans marknad som kommit Einstein att för stora delar av Tysklands befolkning framstå som en politisk förflytare.

av ungdomens och då speciellt den unga mannens inställning till livets mera centrala problem.

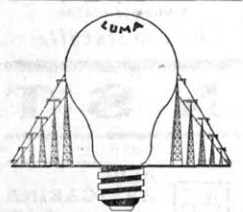
Som motsats till de unga ställer Mauriac de mogna männen, gubbarna, som glömt sin ungdoms ideal och som icke har någon eller ringa förståelse för ungdomen och dess strävanden. Vi lever i en värld styrd av gubbar, konstaterar författaren, och resumerar pessimistiskt, att vi väl aldrig får veta, hur en värld styrd av ungdom skulle se ut.

Den analys, som författaren ger av den unga mannen, är väl närmast betingad av franska förhållanden, men det finns mycket i boken, som är allmänt giltigt. Inför tidens unga människor dröjer han med en viss skepsis, som dock ej får överflygla hans stora och varma förståelse för ungdomen och allt det goda den bär inom sig.

Det är en bok både för ungdomen och för de äldre. För ungdomen kan den vara en hjälp att finna sig själv, för de äldre en vägledning till en bättre förståelse av ungdomen och dess strävanden. Boken innehåller en rikedom av synpunkter, värda allt beaktande.

Herbert Lindberg.

Ernst Robert Curtius: *Den franska kulturen*, Natur och Kultur, 6,50 kr.
François Mauriac: *Unga män*, Natur och Kultur, 2,50 kr.

LUMA - lampan tiden kräver och hushållen skapade

I norr och söder, öster och väster sända mäktiga kraftledningar sin livgivande ström ut över den svenska bygden. Den ljusdruva billiga lampan är därför ett behov för hela folket. De samverkande hushållen framställa den: LUMA - den kooperativa glödlampsfabrikens lampa.

25 watt - 80 öre

kooperativa

Det är kravet på rättfärdighet, som drivit dem att överge en aktad social ställning och som tankens heros ställa sig i spetsen för en kämpande mänsklighet.

Låt vara att deras ord inte alla gånger kan omsättas i dagspolitisk handling. Låt vara att deras temperament kan spela dem ett spratt, som kan ställa dem i en löjlig dager, då de ses med politiskt färdigade glassön.

Men bland deras tankehuskott kan man spåra en klar och bärande linje, som är något annat än de punkter, som våra nuvarande politiker använder som tuvor att hoppa på över parlamentarismens gungly.

Hade dr: Ahlbergs filosofiska skolning varit oanfrätt av författade politiska meningar, så hade han nog låtit tanken fara ner till det gamla Athen, där en gång en gammal föraktad man gick och pratade dumheter, som de dygdiga borgarna snartfullt kastade på sophögen men snart ansåg vara så färliga att de kostade de den gamle mannens liv. Eller han hade också kunnat dröja en stund vid tanken på dem som lyst ut medeltidens mörker med sina föraktade utopier - och sett att dumheterna och utopierna nu äro sanningar, som ingen betvivlar.

Utän att ställa Andersen-Nexö i bredd med dessa män, kan man bara påpeka att underliga ting har hänt i världen, och underliga ting kommer att hända, trots tankevanans motstånd.

Dr: Ahlberg överstryker med en föraktfull gest Andersen-Nexös krav på förnkling av problemen. Är verkligen det politiska offret så stort att dr: Ahlberg måste frånga sin vetenskapliga disciplin bärande princip - att förenkla, syntetisera. Det synes mig i mitt lekmanastoförstånd att mänskligheten ropar efter klara linjer, så att inte människan skall splittras som en ljusståle i motsättningsgarnas prisma.

Världen liknar t. n. ett ohyggligt infekterat maskineri där en del krafter driva framåt och en del bakåt. Runt omkring gå de förnuftiga gammalarna och pyssla och reglera enligt de mest invecklade metoder, för att inte den bakåtsträvande kraften skall alldeles förlintetöra den framåtsträvande. Nu kommer de unga - från 20 till 70 år - och säger: Koppla för tusan av den del av maskineriet, som driver bakåt. Men möts av de förståndiga människornas förmanande pekfinger:

Se, se, men inte röra, det är småbarns göra. Kanske att det bakåtgående maskineriet stannar av sig självt när gång. Fiertlet av de nu härskande vilja nog årligt tjåna goda syften, naturligtvis med en belåten sidoblick på den personliga vinningen. Men det tragiska är, att de då ställa sina krafter i tjänst hos ett inkonsekvensernas system, då riktas dessa krafter mot deras vilja in i en fel riktning. Just genom att förenkla samhällsmaskineriet - koppla av de bakåtråvande krafterna - skulle det bli mycket lättare att både dirigera och bli dirigerad. Och då kanske även de som nu utskällas som »unga gaphalsar» kunde bli dugliga maskinister.

Dr: Ahlbergs erfarenhet av den socialdemokratiska ungdomen kan på goda grunder antagas vara begränsad till den lilla del, som har sett under hans andas skydd på Brunnsvej, eller som han har träffat samman med på sina resor i landet och höglidigt blivit konfronterad med. Men se tilligt på gemensinnemaliteten av arbetarungdomen. Är den mjölkaktiga förnuftsamheten - mitt i en värld av orättvisor - en så värdefull egenskap, att en revolutionär sportmässig kostymering skulle vara ett rätt skynke för tjuren? Dr: Ahlberg säger själv att en radikal aktivisering bland ungdomen kommer att bli följden av samhällssystemets urartning och ungdomens svält. Kanske väntar dr: Ahlberg på att svälten skall lysa ner skrikhalsarna för att sedan i lugn och ro ställa alla till rätta med hjälp av de »världens sociala strider skoleade socialdemokratiska socialdemokrater, som under samma tid hunnit med att dela upp arbetarklassen i över- och underklass.

Dr: Ahlberg pekar försäkrat på den våldsmalitet, som breder ut sig bland den europeiska ungdomen. I detta sammanhang förenklar han med till synes stort tillfredsställelse begreppet och för in all den aktiva ungdomen - från nazist till kommunisterna - under kategorin våldsmänniskor. Min erfarenhet av den kommunistiska ungdomen är att de knappast kunna anses vara sådana vildjur, att de leka med våldet för våldets egen skull. Deras förnuvande ställning driver dem att med tidens medel söka läka tidens sjukdom. Men aldrig med större medicinlös än som är nödvändig. Gentemot reaktionens häskare för att få samhället att läkas till dess egen fördel - våldsdiktator - står sig reformismens homeopatiska fömligen slätt.

Till sist kan det påpekas, att likaväl som det finns salongsradikaler finns det också andra slag av salongsmänniskor. De älska att bakom skrivbordet utslunga banstrålar mot dem som stör deras olympiska lugn.

Elfred Kamm.

Nytt skådespel av Pär Lagerkvist.

(Forts. fr. sid 1).
dramat utspelar sig »Eld, våld och skräck - det är världens härskare, och ingen annan. Inte vi.» Aven om ett kosmiskt tempel av ovansklig skönhet, med stjärnenneter och soluppgångar, omger mänskan, är inte detta hennes verkliga boning. »Människovärlden, det är inte en värld för ljuset. Det slipper aldrig dit in. För ljuset det är så rakt. Det är för rakt för den.»

Om jag fattat författaren rätt, inligger i dessa ord, och i den utveckling Amar-Azu genomgår, ett erkännande av att människans värld är en disharmonisk och spänningsfylld värld, en dynamisk värld, där idealtet, abstraktionen, fanatismen inte hör hemma - där med andra ord den rätta linjen inte är den kortaste sträckan mellan två punkter. Amar-Azu, andens representant, blir följdriktigt nog dödad av sina egna i »världen», emedan de inte känna igen honom då han är klädd som tiggare. Den dynamiska kraften triumferar, nya skikt träder till, ny konung härskar. Och Nadur, den idealistiska ynglingen-tjårungen, som följt Amar-Azu under hans förnedrings tid, då alla andra - till och med hans älskade - skytt honom såsom oren, han ingår försörjning med de nya härskarna.

»Jag vill tjåna människorna», säger Nadur. Därmed är hans plats given, vilket system som än må inneha den tillfälliga »makten». Hans plats är vid livets och skenedets hjårta. Ty han är tron.

Så har åtminstone jag uppfattat meningens namn velat säga till ungdomen: Följ din egen genius! Börja ständigt om från början, tro, handla, grip in i skenedet! Livet är för var dag ett nytt under, och morgondagens liv är vid i friskhet, där gårdagens gick bort i mognad.

Om jag missförtädd något, må det vara mig förlåtet; dikten om konungen och tiggaren har styrkt mig i min tro.

På detta sätt har, så synes det mig, Pär Lagerkvist i den »kämpande andens» namn velat säga till ungdomen: Följ din egen genius! Börja ständigt om från början, tro, handla, grip in i skenedet! Livet är för var dag ett nytt under, och morgondagens liv är vid i friskhet, där gårdagens gick bort i mognad.

Om jag missförtädd något, må det vara mig förlåtet; dikten om konungen och tiggaren har styrkt mig i min tro.

Vår Maria Lazar.

de blott några år, men hon hann att få intresse för svenska förhållanden. Hon började översätta danska och svenska böcker - Karin Michaelis och Gösta Segercrantz.

Hon blev känd och uppskattad som översättarinna. Men det är illsa ens alltid, så lätt att finna boken att översätta. »De bra böckerna äro oftast redan beslagtagna, och hon hade inte lust att konfirma med något mindervärdigt. Det var då hon beslöt sig för att själv pröva lyckan. Hon skrev en bok - skickade in den som översatt från danskan och kallade sig för Esther Grenen. Den antogs genast. Hon lär den efterföljas av nummer två, som Berlin Tagelblatt förvärvade. Det var då som förfäringarna började. Hon lät Esther Grenen fara till Amerika för att bli tillräckligt övervakad, Esther Grenen var sjuk, övertröttnad med arbete, ja, hon var just betänkt att avliva henne då bomben exploderade: ett danskt förlag begärde det danska originalt! I sin nod skrev hon då till Karin Michaelis, besökskort och bad henne skaffa en dansk översättare med rekordhastighet. Intet svar kom. Tiden gick, förlaget ville ha bestämt svar. Och så en vacker dag - 14 dagar därefter - låg det danska originalt framför henne. I stället för att svara hade Karin Michaelis själv åtagit sig rekordupdraget och blivit översättarinna å sin förra översättare...

Hur kommer det att hon avslöjat hemligheten?

Jag kunde ju inte alltid fortsätta att vara danska och skriva från Skandinavien, säger Maria Lazar. Och nu har jag en teaterpås som kommer upp i Berlin. Jag måste bekänna, men jag bibehåller namnet - Esther Grenen får leva.

Hur kommer det att hon avslöjat hemligheten?

Jag kunde ju inte alltid fortsätta att vara danska och skriva från Skandinavien, säger Maria Lazar. Och nu har jag en teaterpås som kommer upp i Berlin. Jag måste bekänna, men jag bibehåller namnet - Esther Grenen får leva.

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningstid 10-12.

EXPEDITION:
Telefon N. 48 42.
Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgiro 15 44.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:-, halvår kr. 3:-, kvartal kr. 1:50. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1932
Zetterland & Thelanders Boktryckeri A.-B.

Flickorna i examensskolan.

(Forts. fr. sid 1).

Dr. Andrea Andreen-Svedberg: 22

Olägenheterna i skolorganisationen har kompensats av det utmärkta elevmaterialet.

Både rektor Lundberg och doktor Svedberg äro av den bestämda uppfattningen att den dubbla ankyntningen också för flickor är både önskvärd och nödvändig.

— Däremot har jag på det hela taget inte det minsta intryck av att procenten trötta och nervösa är större än i vanliga flickskolor, säger doktor Svedberg. Jag älskar inte alls examensskolan, som är en hård press för både pojkar och flickor. Den är ju också värre för flickorna, som bara har den fyraåriga realskolan och treårigt gymnasium. Men jag har ändå helt andra erfarenheter än Göteborgs. Jag är säker om att det t. ex. är färre fritagna från gymnastiken i läroverket än det var i den åttaklassiga flickskola, där jag varit skollärare. Olägenheterna i skolorganisationen tycks ha kompensats av det goda elevmaterialet.

Det är utmärkta grupper av flickor, intelligenta folk- och flickskoleflickor med allmänt studentintresse och studiebegäring. Doktor Svedberg påpekar att det genom förhållandena i Göteborg i varje fall

har blivit märkbart vad examensskolan är för en press.

— Jag har dock inte något allmänt intryck av att flickorna klarar den sämre än pojkarna, slutar doktor Svedberg.

Rektor Justus Lundberg:

Vi försöker trubba av de våldsamma krafterna.

Rektor Lundberg understryker för sin del också att det skulle göra mycket nytta om pressen i skolarbetet - framförallt i realskolan - kunde minskas och påpekar att det särskilt för flickornas vidkommande är mycket viktigt att de i en viss ålder inte överansträngas av för mycket läsning.

— Men här har ändå inte förekommit många överansträngningar, säger rektor Lundberg. Men har också försökt att i den utsträckning det är möjligt trubba av den nya skolorandningens våldsamma krav genom att förlägga så mycket arbete som möjligt till skolan och minska på hemarbetet och framförallt genom att försöka bitringa eleverna tillförsäkt och glädje i arbetet. Har man den, säger rektor Lundberg, får man också förfärligt mycket arbete!